

Державна екологічна академія післядипломної освіти та управління

ДАЙДЖЕСТ ЕКОЛОГІЧНИХ НОВИН

15 – 31 липня 2023 р.

В УКРАЇНІ

Висновок на транскордонне перевезення відходів «е-Зеленка» відтепер є дозвільним документом та надається онлайн через ЕкоСистему

Раніше підприємці для отримання послуги могли подавати документи як в електронному, так і паперовому вигляді. З набуттям чинності 9 липня Закону “Про управління відходами” процес її оформлення відбувається онлайн. А отриманий в системі висновок є документом дозвільного характеру. Крім того, зазначений Закон значно спрощує отримання самого висновку щодо ввезення/вивезення відходів Зеленого переліку. Нагадаємо, що до цього

переліку належать гуманітарна допомога, брукхт, вживані одяг чи взуття, хутро та шкіра, макулатура, відходи рослинного походження тощо. Перелік документів для отримання висновку розміщений на [ЕкоСистемі](#).

Щоб оформити висновок потрібно:

- обрати розділ «е-Відходи», «Адміністративні послуги». Знайти там «Висновок на транскордонне перевезення відходів, що включені до Зеленого переліку відходів»;
- натиснути «Замовити» послугу;
- заповнити усі розділи та подати заявку.

Заявка буде розглянута протягом 10 днів. Інформація про отримані висновки буде відображатися у електронному реєстрі, з якого можна автоматично згенерувати QR код з необхідною інформацією.

<https://mepr.gov.ua/vysnovok-na-transkordonne-perevezennya-vidhodiv-e-zelenka-vidteper-ye-dozvilnym-dokumentom-ta-nadayetsya-vynyatkovo-onlajn-cherez-ekosystemu/>

У Чорнобильській зоні відбувся брифінг для дипломатів іноземних держав щодо імплементації Формули миру Президента України

Зокрема, йшлося про пункт перший Української формули миру, що стосується ядерної та радіаційної безпеки. На виконання доручення Глави держави керівник Офісу Президента України Андрій Єрмак провів зустріч із главами та представниками іноземних представництв та місій, акредитованих в Україні. У заході взяли участь Міністр енергетики України Герман Галущенко, Міністр захисту довкілля та природних ресурсів України Руслан Стрілець, заступник Міністра закордонних справ Микола Точицький, керівники посольств країн G7 та Представництва ЄС в Україні, очільники та члени дипломатичних представництв Польщі, Словаччини, Чехії, Литви, Естонії, Латвії, Туреччини, Швеції, Нідерландів, Данії, Норвегії, Бразилії, Індії, Іспанії, Республіки Корея, Єгипту та Ватикану, а також Координатор системи ООН в Україні. Онлайн долучилися представники посольств Індонезії, Австралії, Саудівської Аравії, Аргентини, Мексики та Чилі. Міжнародні представники відвідали Сховище відпрацьованого ядерного палива (СВЯП-2) та Новий безпечний конфайнмент, а також поспілкувалися із співробітниками Зони відчуження, які 35 днів перебували в окупації під час захоплення ЧАЕС російськими військами у лютому 2022 року. Як відзначив керівник Офісу Президента, місцем зустрічі обрано Зону відчуження не випадково, щоб учасники могли на власні очі побачити, які наслідки може мати недотримання вимог ядерної безпеки. Після початку повномасштабного вторгнення РФ в Україну, російські війська захопили ЧАЕС, пошкодили обладнання станції та облаштували свої позиції в забрудненому радіацією ґрунті. «Їхня діяльність тут загрожувала світовій ядерній безпеці. Саме тому ми дуже стурбовані ситуацією на Запорізькій АЕС, яка досі окупована. І сьогодні можна лише теоретично уявляти, якими будуть наслідки, якщо щось станеться», – наголосив Андрій Єрмак. За його словами, запропонована Володимиром Зеленським Українська формула миру покликана сприяти вирішенню глобальних криз та ризиків, які РФ створює для всього світу своїми діями.

Міністр Руслан Стрілець розповів про наслідки окупації Чорнобильської зони російськими військовими у 2022 році. Збитки для Зони відчуження оцінено в 100 млн євро.

“Радіаційна та екологічна безпека – нерозривні пункти Формули миру Президента Володимира Зеленського. Щоб запобігти поширенню наслідків ядерної катастрофи цивілізовані країни майже сорок років тому вже об’єднувалися навколо України. Сьогодні радіаційна безпека світу знову потребує спільних дій. Очевидно, що єдиний спосіб забезпечити ядерну безпеку на континенті – вивести російські війська з Запорізької АЕС і повернути її під контроль України”, – зазначив Міністр.

Міністр енергетики України Герман Галущенко також поінформував присутніх про поточну ситуацію та ризики у зв’язку з триваючою окупацією росіянами Запорізької АЕС.

Заступник міністра закордонних справ України Микола Точицький акцентував, що Українська формула миру та її ключові елементи вже підтримані у низці міжнародних документів, зокрема резолюції ГА ООН від 23 лютого 2023 року. Низка елементів Української формули миру взяті в роботу різними державами, які виявили готовність стати лідерами або учасниками в реалізації певних пунктів. [https://mepr.gov.ua/u-chornobylskij-zoni-vidbuvsya-bryfing-dlya-dyplomativ-inozemnyh-derzhav-shhodo-
implementatsiyi-formuly-myru-prezydenta-ukrayiny/](https://mepr.gov.ua/u-chornobylskij-zoni-vidbuvsya-bryfing-dlya-dyplomativ-inozemnyh-derzhav-shhodo-implementatsiyi-formuly-myru-prezydenta-ukrayiny/)

Понад 250 справ у реєстрі стратегічної екологічної оцінки за два місяці його роботи на ЕкоСистемі

Цифровізуючи СЕО, ми створюємо відкриту для громадськості та інвесторів базу даних документів державного планування, щодо яких здійснено процедуру стратегічної екологічної оцінки. Для чого потрібно проводити таку оцінку? Уявіть, що ви хочете створити індустріальний парк. Приміром як UNIT City у Києві чи «Біла Церква» на Київщині. Уже визначилися з місцем. Розробили проєкт детального плану території для розміщення індустріального парку. І от на цьому етапі, доки проєкт детального плану території не затверджено, він має пройти стратегічну екологічну оцінку.

Фахівці з’ясують чи матиме майбутнє розміщення та функціонування індустріального парку негативний вплив на довкілля та здоров’я населення. Або що можна змінити у проєкті, аби він став екологічно збалансованим.

Оцінять вплив проєкту на: флору, фауну, біорізноманіття, клімат, повітря, воду, ландшафт, природні території та об'єкти, здоров'я населення. А також врахують громадську думку щодо реалізації Проєкту.

Якщо у результаті оцінки виявиться, що будівництво матиме негативні наслідки на довкілля чи здоров'я людей на цій території, органи державної влади не затвердять такий Проєкт або запропонують альтернативні місця розміщення індустріального парку. Адже це порушує принципи сталого розвитку та збереження природи. Місцева влада має підібрати іншу територію для розміщення індустріального парку і передбачити коригування Проєкту.

Здійснення стратегічної екологічної оцінки дозволить майбутнім інвесторам індустріальних парків уникнути ризиків для здійснення підприємницької діяльності.

Тобто, стратегічна екологічна оцінка допомагає ще на стадії планування виявити та врахувати фактори, які можуть вплинути на довкілля та здоров'я людини. І надає відповідальним за планування органам рекомендації щодо пом'якшення можливих наслідків та відкриває альтернативні шляхи розвитку.

Реєстр СЕО створений за сприяння проєкту ЄС [APENA 3](https://mepr.gov.ua/ponad-250-sprav-u-reyestri-strategichnoyi-ekologichnoyi-otsinky-za-dva-misyatsi-jogo-roboty-na-ekosystemi/).
<https://mepr.gov.ua/ponad-250-sprav-u-reyestri-strategichnoyi-ekologichnoyi-otsinky-za-dva-misyatsi-jogo-roboty-na-ekosystemi/>

Кабінет Міністрів затвердив Порядок ведення Державного реєстру пестицидів і агрохімікатів

Реєстр стане ефективним механізмом зі збору та уніфікації даних про зареєстровані в Україні пестициди та агрохімікати, а також забезпечить вільний доступ до цієї інформації. “Уряд схвалив рішення, яке дозволить відмовитися від застарілого формату Excel-таблиць, які оновлюються в ручному режимі. Україна перейде до сучасного формату цифрових даних, які актуалізуються автоматично, на єдиному ресурсі. Це дозволить, з одного боку, посилити контроль та запобігти потраплянню на територію України не дозволених препаратів. З іншого – прискорити для імпортерів процедури ввезення та реєстрації пестицидів і агрохімікатів”, – зазначив Руслан Стрілець. Завдяки Реєстру, на ЕкоСистемі у вільному доступі буде вся інформація про препарат та назву його діючої речовини. Можна буде власноруч, не за наклеєними

тарними етикетками, перевірити дані про діючу речовину препарату, її безпечність, способи використання та обмеження тощо. У декілька кліків, з будь-якого гаджета, у режимі 24/7. <https://mepr.gov.ua/kabinet-ministriv-zatverdyy-poryadok-vedennya-derzhavnogo-reyestru-pestytsydiv-i-agrohimikativ/>

Збройна агресія рф псує родючість українського ґрунту - Держекоінспекція

КИЇВ. 20 липня. УНН. З початку повномасштабного вторгнення агресія росії негативно впливає на екосистему України. Про це повідомила під час брифінгу представниця Державної екологічної інспекції Катерина Літвішко, пише УНН.

Деталі

За словами Літвішко, в наслідок ракетних ударів, влучання боєприпасів, уламків та "шахедів", змінюється повністю органо-мінеральне тіло ґрунту. Знижується вологість та кислотність, ґрунт втрачає свою родючість, безпосередньо знижується його гомогенність. Це також призводить до накопичення різних забруднюючих речовин в самому ґрунті. Це негативно впливає на загальний стан ґрунтів, адже речовини можуть мігрувати.

Крім того, в наслідок неорганізованих викидів в атмосферу і повітря, зокрема в наслідок горіння нафтобази через удари рф, утворюються сажа, сірчана кислота, продукти окислення нафтопродуктів.

«Вони можуть тривалий час знаходитись в атмосферному повітрі. Тривалість буде залежати від їхньої щільності, безпосередньо швидкості вітру, потім вони будуть накопичуватись на поверхні ґрунтів, рослин, вод. Екосистему не можна розділи як окремі елементи, вплив іде на все», - додала Літвішко.

Додамо

Вона розповіла, що після російської атаки правоохоронні органи за даною подією відкривають кримінальне провадження. На місце події виїжджає спеціальна група з міністерства оборони і Держекоінспекції, яка проводить обстеження об'єктів. Моніторинг збитків для екології на місці події проводять тільки тоді, коли є впевненість, що територія безпечна для огляду.

Збитки визначають, щоб згодом передати дані про них до Генпрокуратури і Держекоінспекцію. Ті фіксують збитки, щоб Україна могла вимагати відшкодування репарації через Міжнародні суди. <https://www.unn.com.ua/uk/news/2037780-zbroyna-agresiya-rf-psuye-rodyuchist-ukrayinskogo-gruntu-derzhekoinspektsiya>

Уряд затвердив Порядок ведення Державного реєстру нафтових та газових свердловин

Реєстр стане частиною єдиної державної геоінформаційної системи користування надрами, яка наразі створюється в Україні. Порядок ведення реєстру нафтових та газових свердловин є одним з документів, необхідних для завершення реформи галузі надрокористування. Вона спрямована на дерегуляцію та цифровізацію, стимулювання сталого розвитку сфери, залучення інвестицій та забезпечення ресурснезалежності України. “Сьогодні Уряд прийняв рішення, яке дозволить здійснити повний облік всіх існуючих нафтових та газових свердловин в Україні. Для цього ми створюємо єдину базу цифрових даних, систематизуємо та впорядковуємо їх, відкриваємо відомості як для бізнесу, так і громадськості. Відтак держава зможе аналізувати стан мінерально-сировинної бази та запобігати незаконному видобутку вуглеводнів. Нафтогазова промисловість отримає необхідну інформацію для планування своєї діяльності та оцінки перспектив, українці – механізм контролю за використанням надр”, – прокоментував Міністр Руслан Стрілець. Нагадаємо наприкінці минулого року в Україні прийняли євроінтеграційний закон №2805-ІХ, яким внесені зміни у галузеве законодавство, у тому числі в Кодекс України про надра. Основна мета – запустити реформу та створити прозору і зручну систему користування надрами в країні. На виконання вимог Закону необхідно було прийняти з десятків підзаконних нормативних актів, які деталізують процедури та механізми. Порядок ведення реєстру нафтових та газових свердловин став останнім з них. Доступ до реєстру нафтових та газових свердловин буде безоплатним та здійснюватиметься через Державний геологічний вебпортал, а саме через електронний кабінет надрокористувача. <https://mepr.gov.ua/uryad-zatverdyyv-poryadok-vedennya-derzhavnogo-reyestru-naftovyh-ta-gazovyh-sverdlovyn/>

На берег в Запорізькій області викинуло загиблих дельфінів

КИЇВ. 25 липня. УНН. В Запорізькій області в Кирилівці на берег вода викидає все більше загиблих дельфінів. Це фіксують місцеві жителі, повідомляє УНН з посиланням на місцеві [Telegram](#)-канали.

Деталі

Про загиблих дельфінів на берегах окупованого смт. Кирилівка повідомляють місцеві жителі, а також мелітопольці, які нещодавно відвідували селище.

Морські тварини гинуть через забруднення води та повітря, спричинене затопленням озброєння та нафтопродуктів, а також мінуванням, підводними вибухами та роботою локаторів ворога. Повну картину екоциду вчені зможуть побачити лише після деокупації.

Доповнення

Експертами Київського науково-дослідного інституту судових експертиз встановлено серйозні [забруднення](#) води в регіонах на півдні України після руйнації Каховської ГЕС. Забруднена вода може призвести до серйозних наслідків для здоров'я людей та негативно вплинути на екосистему не лише півдня країни, але й Чорноморського басейну взагалі.

В Чорному морі є міни, якими росіяни замінували безпосередньо територіальне море ще на початку повномасштабного вторгнення. Зараз місцями фіксуються дрейфування островів сміття, які можуть містити небезпечні "сюрпризи". Крім того, частина мін могла піти ближче до дна, і з часом буде вимиватись і виноситись потужними штормами, які час від часу

виникають в Чорному морі, зазначила речниця Сил оборони Півдня Наталія Гуменюк. <https://www.unn.com.ua/uk/news/2038498-na-bereg-v-zaporizkoyi-oblasti-vikinulo-zagiblikh-delfiniv>

Море проблем. “Це локальна катастрофа для нашої північно-західної частини Чорного моря”

Опріснення і цвітіння води, забруднення, раптова руйнація оселищ тварин і рослин — шкода, якої завдав залповий скид води з Каховського водосховища Чорному морю. Ми поговорили зі старшим науковим співробітником Інституту морської біології НАН України, доктором біологічних наук Михайлом Соном про короткострокові та довготривалі ефекти від підризу греблі для екосистеми Чорного моря.

Пережити потоп

Якщо взяти всі ті негативні впливи, яких зазнає Чорне море через воєнні дії, як оцінюєте за наслідками підризу Каховської греблі?

У масштабах усього моря це не мало такого катастрофічного впливу, що зачепив би усе. Для моря загалом діють скоріше інші фактори. Приміром, кардинально іншим стало судноплавство і все дотичне до нього: маршрути, скиди баластних вод, проникнення чужорідних видів з баластними водами, нафтове забруднення із суден, скиди ракетного палива. З одного боку, це [російські військові кораблі](#). З іншого боку, наше торгове судноплавство. І це пов'язано із [зерною угодою](#) і створенням коридору для вивезення зернових із портів “Чорноморськ”, “Одеса” і “Південний”, а також з інтенсифікацією судноплавства по Дунаю. Є значне зростання кількості

загиблих китоподібних. І, можливо, в цьому є питома саме воєнна складова. Це те, що стосується моря в цілому.

Підрив греблі і витік води з Каховського водосховища — це, беззаперечно, трагедія з дуже сильними негативним наслідками. Але це локальна катастрофа для нашої північно-західної частини моря, яка зачіпає передусім Україну, Румунію. Як і безпосередньо впливи бойових дій (затонулі кораблі, снаряди, розливи ракетного палива, нафтопродуктів, інші об'єкти, які є частиною забруднення). Це два такі локальні аспекти, але які мають великий вплив на екосистеми https://lb.ua/society/2023/07/20/565948_more_problem_tse_lokalna.html

У Міндовкіллі обговорили питання особливостей здійснення ОВД у сфері надрокористування

Практичні питання оцінки впливу на довкілля у сфері надрокористування під час онлайн зустрічі обговорили представники Міндовкілля та Європейської бізнес асоціації. Це перша робоча зустріч, в рамках започаткованої ініціативи щомісячного обговорення питань, які виникають у бізнесу в ході практичної реалізації вимог законодавства у сфері ОВД. “Такий формат обговорення практичних питань, пов’язаних з оцінкою впливу на довкілля, допоможе

бізнесу сприймати ОВД не як регуляторний бар’єр, а як інструмент, що сприяє прийняттю екологічно виважених рішень та розвитку бізнесу без шкоди для довкілля” – зазначила заступниця Міністра Олена Крамаренко. Серед іншого учасники заходу обговорили:

проведення ОВД у контексті надання надр у користування через аукціони;

особливості зміни цільового призначення земель при здійсненні ОВД для об’єктів надрокористування;

можливе додаткове законодавче врегулювання післяпроектного моніторингу та додаткової оцінки впливу на довкілля.

Для полегшення роботи усіх зацікавлених сторін, за результатами зустрічі домовилися про створення путівника з питань оцінки впливу на довкілля у сфері надрокористування. Представники бізнесу підготують

запитання, які найчастіше виникають в ході практичної діяльності, а Міндовкілля в свою чергу надасть відповіді на них і оприлюднить для загалу.
<https://mepr.gov.ua/u-mindovkilli-obgovoryly-pytannya-osoblyvostej-zdijsnennya-ovd-u-sferi-nadrokorystuvannya/>